Știință

O aniversare

● ANIVERSAREA unui secol și jumătate de existență a învățămîntului superior tehnic în limba română marchează un eveniment luminos în istoria școlii noastre superioare și cea a cercetării științifice în domeniul științelor tehnice. Înflăcăratul patriot, om de cultură și animator al cursurilor inițiate la „Sfîntul Sava", Gheorghe Lazăr, este cel ce prin prodigioasa sa activitate de cărturar a sădit vlăstarul care avea să capete de-a lungul anilor înfățișarea unui viguros învățămînt național de inginerie.

La 1 oct. 1864, prin decretul lui Alexandru Ioan Cuza, ia ființă *Școala de Ponți și Șosele, Mine și Arhitectură* care a funcționat pînă la detronarea domnitorului. La 30 octombrie 1867, se creează *Școala de poduri, șosele și mine*, prevăzută cu cinci ani de studiu, care își continuă activitatea pînă în zilele noastre, purtînd acum numele de Institutul politehnic din București. Zecile de promoții de specialiști de înaltă calificare date de învățămîntul nostru ingineresc — din rîndul cărora s-au desprins figuri ilustre ce s-au afirmat prin iscusința și originalitatea gîndirii lor tehnice, atît în țară cît și peste hotare — oglindesc profunzimea acestui învățămînt, ancorarea lui solidă în cerințele vremii și raportarea lui continuă la noile cuceriri ale științei. Vastele prefaceri economice, sociale și culturale din anii socialismului au determinat o dezvoltare corespunzătoare a întregului învățămînt tehnic din țara noastră. Din Școala Politehnică de la București, continuatoarea vechii Școli Naționale de Poduri și Șosele, s-au desprins și au cunoscut o dezvoltare proprie Institutul de construcție, actualul Institut politehnic din București și Institutul de petrol și gaze din București. S-au creat institute politehnice și alte institute de învățămînt tehnic superior la Cluj, Timișoara, Galați, Brașov, Craiova etc. Este un proces de continuă dezvoltare care, alături de măsurile adoptate recent pentru perfecționarea întregului nostru învățămînt, conturează uriașele perspective de progres al școlii superioare tehnice românești, pe care o sărbătorim la 150 de ani de existență.

M. D.

Știința chimică românească peste hotare

● DEPARTAMENTUL de Chimie al Universității Harvard, Cambridge Massachusetts a ales pe acad. prof. C. D. Nenițescu pentru a ține în acest an conferința „Max Tishler". Această conferință are loc odată pe an la Harvard. Ea este cea mai distinsă invitație pe care o oferă celebra universitate americană și este conferită întotdeauna numai unui savant cu renume mondial. Conferențiarii anteriori au fost chimiști bine cunoscuți (Sir A. Todd, S. Winstein, H. C. Brown, D. H. Burton, A. Eschenmoser, V. Prelog, M. Calvin, W. Doering), printre care se numără și laureați ai premiului Nobel.

Profesorul Nenițescu a prezentat cu această ocazie rezultatele noi obținute în problema ciclobutadienei, domeniu de cercetare al Centrului de cercetări de chimie organică al Academiei R.S.R. La începutul conferinței, domnia-sa a fos prezentat de către R. B. Woodward și K. Block, ambii laureați ai premiului Nobel, care au făcut o expunere elogioasă a lucrărilor omului de știință român. Conferința s-a bucurat de un deosebit succes.

În cadrul acestei călătorii științifice, la invitația Academiei Naționale de Științe din Washington, profesorul Nenițescu a luat contact și cu alți oameni de știință americani, vizitînd Universitatea din California (Los Angeles), Universitatea din Princeton, Fundația Merck (New York). Cu această ocazie a prezentat și alte conferințe, printre care menționăm lucrarea de mare actualitate în chimia organică referitoare la transpoziții decurgînd prin ioni de carboniu, care s-a bucurat de o deosebită apreciere.

Acum se desfășoară la Cleveland (Ohio) lucrările Congresului Internațional de Ioni de Carboniu, în cadrul căruia prof. C. D. Nenițescu va prezenta de asemenea rezultatele originale obținute de către colectivul Centrului de cercetări de chimie organică al Academiei R.S.R. în acest domeniu.

M. N.

Dicționar de cuvinte, expresii, citate celebre

● ÎN Editura științifică a apărut un *Dicționar de cuvinte, expresii, citate celebre*. Autorul lucrării, I. Berg, înfățișează limpede în prefață atît cuprinsul cărții cît și scopul ei.

Dicționarul cuprinde selecțiuni de vorbe vestite, colecții din familia expresiilor enciclopedice: aforisme, cugetări, fraze istorice, locuțiuni, maxime, antonomaze, paradoxuri, axiome, citate, etc. Adică, acele „cuvinte înaripate", cum le numea Homer, „cuvinte care zboară din gură în gură, cuvinte care nu sînt atacate de rugina vremii și care — oricît de vechi și chiar în graiurile stinse — rămîn mereu vii și mereu tinere".

Expresiile și citatele sînt culese din variate domenii (mitologie, istorie, literatură, filozofie, științe exacte, plastică, teatru, muzică, geografie, folclor) și din diferite limbi (latină, greacă, franceză, engleză, rusă, română, germană, italiană, spaniolă, ebraică, turcă), iar exemplificările, din literatura română și străină, clasică și contemporană, precum și din presa noastră cotidiană și periodică. În afară de citatele străine, prezentate în original și în traducere, sînt adăugate numeroase expresii românești care de-a lungul anilor și-au făcut drum în graiul și cultura noastră.

— c. g. —

CENTRUL DE DOCUMENTARE ȘTIINȚIFICĂ al Academiei Republicii Socialiste România

asigură, la cerere, servicii de informare și documentare științifică:

● *Bibliografii retrospective pe teme de cercetare, planificate (costul: 3 lei fiecare semnalare bibliografică).*

● *Bibliografii deschise curente (costul: 3 lei semnalarea bibliografică).*

● *Microfilme și copii (xerografiate) de pe lucrările semnalate în publicațiile ce le editează (costul: pentru microfilme 0,50 lei pagina, minimum 50 de pagini; pentru copii xerografiate 2 lei pagina).*

Cererile pentru serviciile de informare științifică se vor trimite la Centrul de documentare științifică, București, str. Gutenberg nr. 3 bis, sector 6, telefon, 16.40.70.

CRONICA ANULUI 2000

DECALAJELE

ÎN CURSUL unei conversații aprinse pe care o avea cu criticii teoriilor sale, se spune că economistul englez Keynes s-a găsit în fața unor întrebări repetate asupra viitorului: „Dar care va fi perspectiva?" Iritat ar fi răspuns: „în perspectivă vom fi toți morți". Această replică nu poate fi citată decît în sensul cum nu trebuie să fie concepută o teorie. Căci, dacă observăm atent conduita umană, observăm că omul nu lucrează decît în perspectivă. Prezentul este o iluzie. De-abia enunțat, el a și trecut. Dacă nu ar fi perspectiva, oamenii nu ar crește copii, nu ar sădi nuci și nu ar clădi case; el nu ar formula proiecte și nu ar întreține veleități. Omul este un alergător de cursă lungă. Odată ce toată construcția umană se desfășoară pe termen lung, este esențial să se vadă în fiecare situație ritmul și deznodămîntul posibil al proceselor identificate. Nu există decît procese, iar faptele sînt semnele discrete prin care se fac cunoscute.

Decalajele care despică societatea contemporană în straturi distincte sînt fapte statice. Înțelesul lor nu apare decît dacă le constatăm mișcarea. Populația lumii, în sine, este puțin revelatoare. Este cu mult mai semnificativă creșterea ei. Un sfert de miliard de oameni de la începutul erei noastre s-a dublat pînă în anul 1650; în două secole s-a adăugat un miliard. A trebuit o sută de ani ca să se adauge al doilea miliard și numai 30 de ani ca să avem al treilea.

Contemplînd decalajele societății contemporane, drama este generată de agravarea lor continuă. Pe cel puțin cinci planuri fundamentale ale activității umane se formează poli diferiți și categorii distincte.

În domeniul **hranei**, există omenirea care mănîncă și alta care flămînzește. O jumătate din populația globului suferă de sub și malnutriție. Împărțirea dintre categorii există și în interiorul țărilor, distanțele cele mai grave înfățișîndu-se în lumea capitalistă. Este meritul socialismului de a fi micșorat treptat decalajele și de a fi desființat exploatarea, egalizînd condiția umană.

Aceste categorii le găsim însă și în secțiune longitudinală, distribuită geografic, în anumite arii. Există continente supuse unui spectru al foamei, momentul de maximă încercare fiind plasat de experți pentru anul 1975.

Alt decalaj este acela al **cunoștințelor**. Corelația sa cu celelalte decalaje este atît de mare, încît prezența sau absența științei de carte poate fi pusă la rădăcina întregii dezvoltări sociale. Faptul că un sfert de milion de oameni sînt considerați analfabeți (criteriul fiind acela al capacității lecturii unui ziar) este grav, dar mai gravă este perpetuarea și amplificarea acestei stări prin proporția încă mare de copii care nu pot să urmeze școlile în continentele subdezvoltate.

Urmează **decalajul tehnologic**, care împarte, în prezent, într-o nouă tragică diviziune țările, între cele ce minuiesc o mare cantitate de mașini și cele care se servesc de ustensile primitive.

În '60 la sută din țările lumii nu se face cercetare științifică, 95 la sută din cercetări sînt concentrate în 30 de state. Decalajul tehnologic și științific este cel care amenință în a deveni abisal. El se repercutează asupra tuturor ramurilor de activitate umană. El face numărul de locuitori irelevant, amplificînd pe acel individ care dispune de energie și mașini cu un factor mergînd pînă la 100. Din punct de vedere energetic, nordul Europei este echivalent cu vaste întinderi din sudestul asiatic.

Decalajul **militar** este consecința decalajului economic, al cunoștințelor și al tehnologiei, unele țări disputînd de arme militare clasice, iar altele de o forță de distrugere care nu are precedent în istorie.

În sfîrșit, decalajul **dezvoltării economice** este de natură a crea cele mai mari întrebări în privința dezvoltării societății pînă în anul 2000. Cu ritmul de acum, dublarea venitului pe cap de locuitor în America Latină va lua 40 de ani, în Africa 70 de ani și în Asia de Sud un secol și jumătate.

Eforturile țărilor în curs de dezvoltare de a se angaja într-un proces susținut de dezvoltare se izbesc de circumstanțe adverse. Partea lor în exporturile mondiale a scăzut de la 31 la sută la 19 la sută din 1950 pînă în 1966; în ciuda faptului că sînt în proporție de 2/3 țări agricole, ele importă anual hrană în valoare de 4 miliarde dolari din țările industriale; dobînzile la împrumuturile făcute reprezintă pe an alte 4 miliarde de dolari, iar peste doi ani vor atinge plafonul paradoxal al totalității creditelor ce li se rezervă din partea țărilor dezvoltate. Țările în curs de dezvoltare se află aproape toate în prezența unei mari creșteri demografice, care face ca aproape tot surplusul să fie înghițit de noile guri. Ceea ce este construit ziua, se surpă noaptea, ca în legendă. Ritmul minimal de 5 la sută prevăzut pentru creșterea venitului național în cadrul Deceniului 1960—1970 nu a fost atins decît în cîteva țări: media sa în Africa și Asia de Sud fiind 3½.

În fața acestui fenomen, școlile de prognoză se împart în două: unele susțin că omenirea nu dispune de mijloacele intelectuale necesare să controleze marile decalaje ale lumii contemporane, iar altele că resursele științei sînt de natură să oprească prezenta tendință determinînd începutul apropierii între nivelurile de dezvoltare. Pesimiștii, bazîndu-se pe faptul că diferența de nivele, ca și diferența de potențial în electricitate, este generatoare de o descărcare, susțin că prăpastiile care se produc nu vor întîrzia să dea naștere la conflicte și astfel omenirea va trebui să plătească cu noi suferințe învățăturile pe care nu le poate deduce pe cale rațională.

Ceilalți, încrezătorii, consideră că revoluția științifică, intrată în a doua ei fază, conține atîtea promisiuni încît în curînd nu numai că mari necesități de hrană, îmbrăcăminte și cultură vor putea fi satisfăcute, dar un mare avînt va putea fi insuflat ritmului de dezvoltare chiar și în regiunile mai înapoiate. Desigur că ei contează și pe eliberarea rezervelor mintale și materiale care astăzi sînt aruncate în cuptorul uriaș al cursei înarmărilor.

Iată de ce natura drumului spre anul 2000, care depinde de capacitatea de a instaura și consolida pacea, ține în ultimă instanță și de modul în care vor evolua decalajele. Criteriul de măsurare a distanțelor este fundamental. În examinarea fiecărui fenomen este important să vedem dacă discrepanța crește sau se micșorează între diferitele categorii de țări și indivizi. Creșterea decalajului înseamnă prăpastie și conflict. Descreșterea lui este echivalentă cu întărirea postulatului egalității între oameni și deci a conviețuirii în cadrul unei familii prospere și armonioase.

Mircea Malița

Cu acad. MIRON NICOLESCU despre noul edificiu al Institutului de matematică și despre altele

— Institutul pe care îl conduceți va avea, la București, un sediu nou...

— Este o clădire impozantă, realizată în condițiile pe care statul nostru le-a creat azi științei românești; un edificiu ridicat pe strada general Budișteanu, colț cu calea Griviței, care va asigura, împlinind un vis al matematicienilor din vechile generații, condițiile de gîndire, de studiu, de cercetare, într-o ambianță inerentă *unui autentic univers* al matematicii, clădire la care au colaborat nu numai arhitecți și ingineri constructori, ci și psihologi, igieniști, matematicieni...

Fiecare începere, în care știința va domina — deci lumină și orizont! — va fi dotată doar cu o riglă metalică și șcaunul respectiv, fără mobilier cu dulapuri; în schimb, o vastă sală de bibliotecă, din care fiecare cercetător va aduce în biroul său volume limitate numeric la problemele sale în curs. Deci, un edificiu științific fără hîrtoage, fără dosare, în care ne mutăm, nădăjduim, la finele acestui an.

— Ce tematici abordează, la ora actuală, colectivele Institutului?

— Trebuie reținut că tematicile în curs de desfășurare se înscriu în preocupările *matematicii internaționale*, — *în algebră, în analiză funcțională, în geometrie*. Ar fi util, poate, să enumăr unele dintre capitolele deosebite, azi în curs de studiu, în cercetarea colectivelor noastre: *teoria calitativă a ecuațiilor diferențiale și cu derivate parțiale; teoria operatorilor liniari și analiză spectrală; teoria potențialului; geometria algebrică și teoria categoriilor; teoria algebrică a mecanismelor automate; teoria aproximării în spații Banach; mișcările fluidelor compresibile; probleme de elasticitate și plasticitate; lingvistică matematică; economie matematică.*

În total, *nouăzeci* de teme întreține aria de cercetare a Institutului nostru, specificul muncii noastre științifice promovînd un gen de lucru al asaltului *pe un front fără scadență calendaristică riguroasă*, cercetarea neputînd fi încadrată între punctele cardinale ale unor trimestre sau sfîrșituri de lună.

De asemenea, trebuie să relev că în Institutul nostru tineretul este într-o proporție numerică mare și folosit în *funcții de răspundere* științifică — aș sublinia, de mare răspundere științifică...

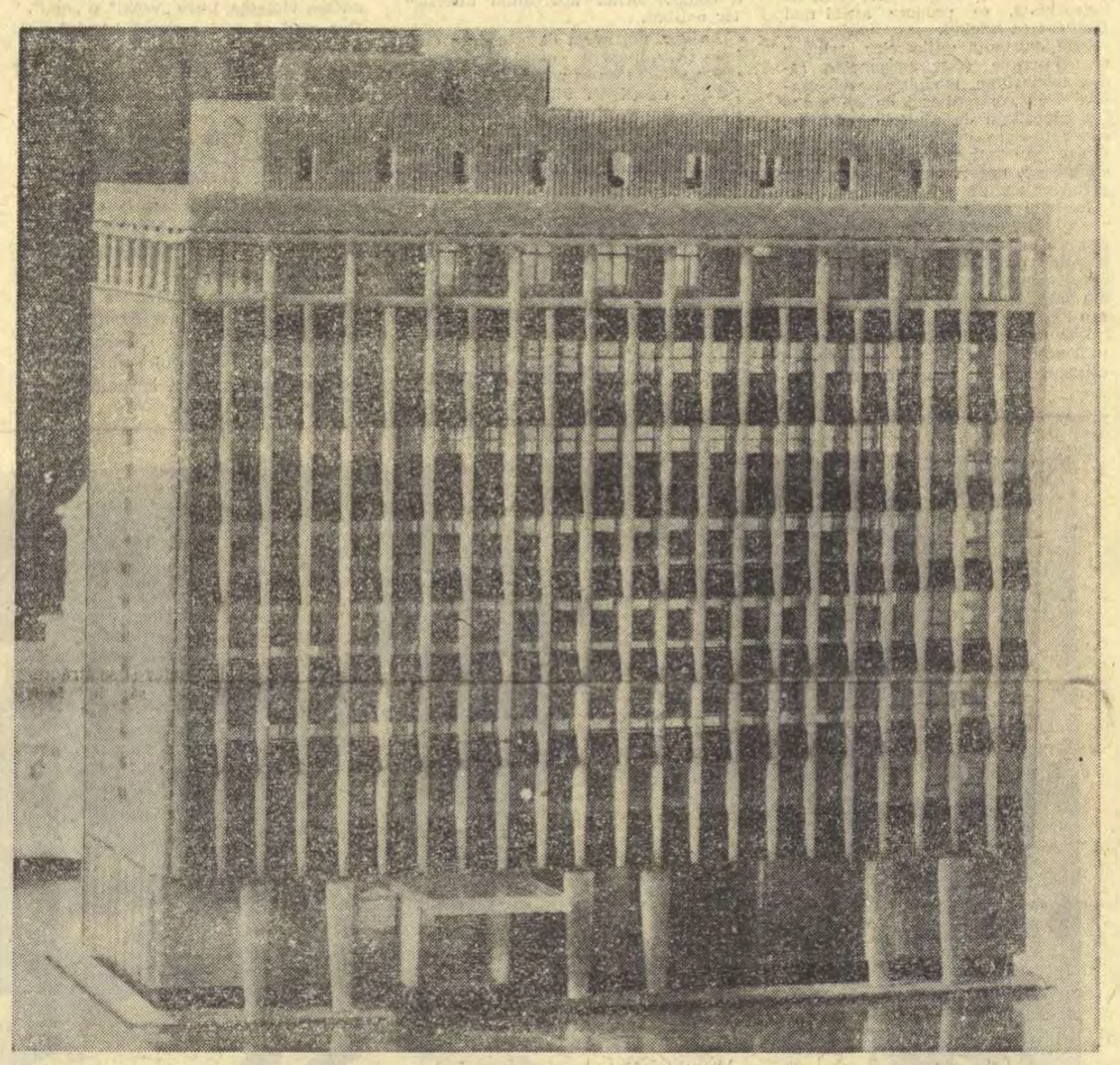
— Institutul de matematică a stabilit, după cîte știu, numeroase contacte internaționale...

— Întreținem relații științifice cu *șase sute* de așezăminte academice, universitare, institute și colective de cercetare și politehnici de pe toate meridianele.

Îmbogățirea patrimoniului bibliofil și cele *o mie* de periodice de strictă specialitate pe care le primim din toate părțile lumii — fără a crea servituți balanței valutare a țării, căci ni le asigurăm prin sistemul schimbului cu periodicele editate în cadrul desfășurării bugetului nostru curent, — contribuie, cu funcții fundamentale, la organizarea unei largi și temeinice documentări, indispensabile în orice muncă de cercetare.

Se cuvine să adaug, nu fără mîndrie pentru prestigiul României, că cercetătorii noștri matematicieni s-au impus atît de puternic, încît Societatea Matematicienilor din Statele Unite a editat *un dicționar matematic român-englez* pentru a înlesni matematicienilor americani studierea lucrărilor elaborate de matematicienii noștri, solicitați pentru lucrările unor edituri sau de unele publicații periodice cu largă circulație pe întregul glob. În mai toate aceste edituri (Springher—Berlin—New York, Dunod—Paris, Academic-Press-S.U.A., Pergamon-Press-S.U.A.) au apărut sau sînt în curs de apariție lucrări de-ale matematicienilor noștri.

V. Firoiu

Macheta noului Institut de matematică (strada general Budișteanu, colț cu Calea Griviței).

Partidul, conducător

(Urmare din pag. 1-a)

toate cutele societății noastre. La aceasta istoria a dat un răspuns limpede: întreaga politică a Partidului Comunist Român, întreg ansamblul de măsuri elaborate de Congresul al IX-lea, de Conferința Națională, reprezintă aplicarea strălucită a principiilor generale ale marxism-leninismului la condițiile specifice țării noastre, sînt rodul confruntării dialectice a posibilităților cu dezideratele, rezultatul studiului adîncit al prezentului și perspectivei. Afirmăm o certă realitate spunînd că partidul nostru desfășoară o activitate creatoare, izvorîtă din continua schimbare a condițiilor din economie, din viața socială, din cultură. Nimic nu se întreprinde, nici o măsură nu se adoptă fără o cunoaștere adîncită a fenomenului, fără a lua în considerare, în stricta lor dimensiune, efectele, urmările imediate și de durată. Totodată, partidul nostru împărtășește din experiența altor partide frățești și aplică creator ceea ce corespunde condițiilor noastre, progresului social.

Acționînd în acest spirit, partidul nostru face dovada de netăgăduit că este singura forță capabilă să cunoască realitățile interne și să conducă cu mînă sigură procesul amplu al construcției socialiste. Aceasta pentru că partidul comuniștilor, trup din trupul poporului, continuator glorios al celor mai înaintate tradiții de luptă pentru progres social, pentru bunăstarea și fericirea clasei muncitoare, a întregului popor, e singurul care cunoaște, pînă în cele mai intime cute ale ființei ei, aspirațiile națiunii. Sistemul socialist va fi cu atît mai trainic, își va afirma vitalitatea și va exercita o tot mai irezistibilă forță de atracție în lume, cu cît fiecare țară socialistă va aduce o contribuție mai mare, prin căi specifice, la dezvoltarea societății.

A devenit adevăr, magistral confirmat de viață, că fenomenele sociale în evoluția lor generează alte fenomene, că sarcinile de conducere și organizare cresc în directă proporție cu ritmul și amploarea înaintării societății pe drumul socialismului. De aici decurge, ca o necesitate obiectivă, rolul mereu mai mare, mai ampiu, de conducător al partidului în viața societății noastre. Fapt pus cu toată tăria în evidență de viața însăși, în perioada actuală partidul exercită funcția de conducere în toate sferele vieții sociale, în economie, în cultură, în activitatea ideologică și politică, în artă și știință, în perfecționarea raporturilor socialiste dintre oameni. În toate acțiunile sale partidul se sprijină pe mase și se inspiră de la mase. Nu există acțiune care privește țara în care partidul să nu se consulte cu poporul. Adîncirea democratismului vieții de stat și de partid, lupta intransigentă împotriva formelor de sclerozare, de birocratism, promovarea curajoasă a noului în toate domeniile sînt tot atîtea laturi ale amplului proces de înrîurire politică și ideologică pe care partidul o exercită în întreaga viață socială. Nu prin decizii arbitrare își găsesc rezolvarea, în societatea noastră socialistă, problemele care privesc omul, în dubla-i ipostază, de individ și colectivitate, ci prin conlucrare armonioasă, prin stimularea inițiativelor și valorificarea deplină a potențialului de gîndire și aspirații ale tuturor membrilor societății. Democrația, ca năzuință, ca aspirație a omenirii spre libertate și egalitate socială, și-a găsit întruchiparea faptică în socialism, iar sensul major al democrației socialiste se exprimă — cum preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu — în spiritul de responsabilitate socială de care trebuie să fie animat fiecare cetățean, în îndatorirea lui de a acționa în virtutea imperativelor supreme ale societății, ale națiunii.

Spirit de responsabilitate socială pe care-l dovedește muncitorul.

Pe care-l dovedește țăranul.

A cărui supremă probă o face — prin munca-i de înaltă calificare pusă în slujba înfloririi științei și culturii, a economiei — intelectualitatea, acest produs al ridicării pe treptele înalte ale cunoașterii a celor mai înzestrate elemente ale poporului. Clădit pe tot ceea ce este mai înaintat în știință și cultură, socialismul adună în matca forțelor sale tot ceea ce societatea are mai valoros ca potențial de gîndire. Iar dacă intelectualii au în munca lor succese remarcabile, este tocmai pentru că socialismul naște cel mai favorabil climat activității de creație, pentru că văd în partid sfătuitorul și îndrumătorul lor de certă autoritate. Avem tradiții bogate în toate compartimentele vieții intelectuale, dar cerințele spirituale ale societății noastre întrec cu mult tot ce s-a putut pretinde științei, artelor, literaturii în deceniile premergătoare cuceririi puterii politice de către clasa muncitoare. Omul muncii, tînăr sau vîrstnic, este setos de cultură, economia așteaptă multiple soluții, școala solicită manuale și instrumente de lucru moderne și de mare eficacitate. Cu plusuri de eforturi în investigarea fenomenelor sociale, a cerințelor economiei și culturii, cu o mai bună organizare și dozare a eforturilor — îndemnuri pe care partidul le adresează tuturor creatorilor din cîmpul vast al muncii intelectuale — patrimoniul spiritual al poporului se va îmbogăți cu noi și noi valori de preț.

Teza marxist-leninistă, potrivit căreia politica externă a oricărui stat, a oricărui partid nu este decît o prelungire a celei interne, are în politica partidului și statului nostru un model cristalizat de consecvență în promovarea relațiilor de colaborare multilaterală cu toate statele socialiste, cu toate partidele comuniste și muncitorești pe baza principiului egalității și neamestecului în treburile interne, al respectării suveranității și independenței de stat. Aceleași năzuințe nobile călăuzesc politica partidului și statului român în relațiile cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor socială. Militînd neabătut pentru înțelegere și respect reciproc în relațiile dintre state, țara noastră se bucură de prestigiu și simpatie, a dobîndit în lume mulți prieteni devotați, iar acțiunile ei sînt întîmpinate cu caldă simpatie în cercuri largi ale opiniei publice mondiale.

Se afirmă că cine vrea să cunoască, să pătrundă în anatomia unei epoci trebuie să o privească de la distanță, cu alte cuvinte prin filtrul timp. Fizionomia României socialiste, însă, modelată de marele artizan, poporul, sub conducerea încercatului său conducător — Partidul Comunist Român — este o realitate ce se definește privită de aproape, în însuși actul prefacerii istorice.

Sănătatea publică

(Urmare din pag. 1-a)

spre obținerea unor indici cantitativi ca și unele aspecte birocratice și subiectiviste s-a manifestat și în importantul sector al cercetării științifice medicale. În pofida numărului mare de institute, create nu întotdeauna de necesitățile riguros științifice, eforturile nu s-au axat îndeajuns spre aspectele practice legate de problematica omului sănătos ca și a celui bolnav. Insuficienta activitate de corelare a muncii de cercetare științifică între institutele Academiei și acelea ale Ministerului Sănătății nu a permis în suficientă măsură să se evite unele paralelisme în tematica cercetării. Înființarea unui institut central de coordonare a activității științifice sau crearea în viitor a Academiei de medicină care să preia sub o nouă optică întreaga tematică de cercetare fundamentală și aplicativă, vor înlătura desigur punctele slabe ale activității de cercetare științifică medicală.

Un impuls nou va căpăta în viitor și munca de informare medicală. Îndeplinirea sarcinilor ce revin rețelei sanitare în anii viitorului cincinal și apoi mai tîrziu cer cadre de specialiști cu o calificare profesională superioară, capabile să rezolve, de pe pozițiile cele mai înaintate ale științei, problemele pe care le ridică ocrotirea sănătății populației și cercetarea științifică.

Întreaga politică a partidului este orientată astăzi spre satisfacerea nevoilor celor ce muncesc, spre rezolvarea cerințelor îndreptățite ale cetățenilor. De aceea, la criticile aduse în multe cazuri calității asistenței medicale, a creării aglomerărilor și orelor de așteptare inutile din unele unități ambulatorii, ca și anumite greutăți și pierdere de timp create cu ocazia internării în spitale s-au adăugat aspectele grave ce provin din lipsa deontologiei, a absenței eticii medicale de care dau dovadă unele cadre medico-sanitare.

„Medicina este într-adevăr o profesie, dar nu este o profesie ca toate celelalte. Ea cere nu numai multă pricepere, ci și multă dragoste pentru om, multă omenie, pasiunea de a te dedica sănătății semenilor", a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, referindu-se la acele cazuri care umbresc activitatea fructuoasă a zecilor de mii de cadre, bărbați și femei, din sectorul sanitar.

Propunerile valoroase făcute atît de studiul Ministerului Sănătății cît și cele subliniate de Plenară, cum ar fi înființarea Consiliului sanitar superior, conceput ca un for de înaltă competență științifică în analiza stării de sănătate a populației din România, sau crearea Colegiului medicilor și farmaciștilor care să analizeze, și atunci cînd e cazul să sancționeze, pe cei ce încalcă normele eticii medicale, ca și elaborarea viitoarelor Directive ale Comitetului Central al partidului referitoare la îmbunătățirea ocrotirii sănătății poporului nostru, vor marca neîndoios trecerea la un stadiu calitativ superior a nivelului sănătății publice.

Cu ajutorul celor mai buni specialiști în materie de organizare sanitară, dar și cu sprijinul celor mai largi cercuri ale opiniei publice interesate direct în obținerea unor bune prestații medicale, se va putea elabora viitoarea lege sanitară, adevărată cartă a drepturilor și îndatoririlor ce revin personalului medico-sanitar în nobila misiune de apărare a sănătății poporului nostru.

V. Firoiu, interviu cu Miron Nicolescu, Contemporanul 1968

Cu acad. MIRON NICOLESCU despre noul edificiu al Institutului de matematică și despre altele

— Institutul pe care îl conduceți va avea, la București, un sediu nou...
— Este o clădire impozantă, realizată în condițiile pe care statul nostru le-a creat azi științei românești; un edificiu ridicat pe strada general Budișteanu, colț cu calea Griviței, care va asigura, împlinind un vis al matematicienilor din vechile generații, condițiile de gândire, de studiu, de cercetare, într-o ambianță inerentă unui autentic univers al matematicii, clădire la care au colaborat nu numai arhitecți și ingineri constructori, ci și psihologi, igieniști, matematicieni... Fiecare încăpere, în care sticla va domina – deci, lumină și orizont! – va fi dotată cu o masă și scaunul respectiv, fără mobilier cu dulapuri; în schimb, o vastă sală de bibliotecă, din care fiecare cercetător va aduce în biroul său volume limitate numeric la problemele sale în curs. Deci, un edificiu științific fără hârțoage, fără dosare, în care ne mutăm, nădăjduim, la finele acestui an.

— Ce tematici abordează, la ora actuală, colectivele Institutului?
— Trebuie reținut că tematicile în curs de desfășurare se înscriu în preocupările matematicii internaționale – în algebră, în analiză funcțională, în geometrie. Ar fi util, poate, să enumăr unele dintre capitolele deosebite, azi în curs de studiu, în cercetarea colectivelor noastre: teoria calitativă a ecuațiilor diferențiale și cu derivate parțiale; teoria operatorilor liniari și analiză spectrală; teoria potențialului; geometria algebrică și teoria categoriilor; teoria algebrică a mecanismelor automate; teoria aproximării în spații Banach; mișcările fluidelor compresibile; probleme de elasticitate și plasticitate; lingvistică matematică; economie matematică.
În total, nouăzeci de teme întrețin aria de cercetare a Institutului nostru, specificul muncii noastre științifice promovând un gen de lucru al cărui rezultat final nu poate fi prevăzut cu o scadență calendaristică riguroasă, cercetarea neputând fi încadrată între punctele cardinale ale unor trimestre sau sfârșituri de lună. De asemenea, trebuie să relev că în Institutul nostru tineretul este într-o proporție numerică mare și folosit în funcție de pregătirea sa științifică – aș sublinia, de mare răspundere științifică.

— Institutul de matematică a stabilit, după câte știu, numeroase contacte internaționale...
— Întreținem relații științifice cu sute de așezăminte academice, universitare, institute și colective de cercetare și politehnici de pe toate meridianele. Îmbogățirea patrimoniului bibliofil și cele o mie de periodice de strictă specialitate pe care le primim din toate părțile lumii – fără a crea servituți balanței valutare a țării, căci ni le asigurăm prin sistemul schimbului cu periodicele editate în cadrul desfășurării bugetului nostru curent – contribuie, cu funcții fundamentale, la organizarea unei largi și temeinice documentări, indispensabile în orice muncă de cercetare. Se cuvine să adaug, nu fără mândrie pentru prestigiul României, că cercetătorii noștri matematicieni s-au impus atât de puternic, încât Societatea Matematicienilor din Statele Unite a editat un dicționar matematic român-englez pentru a înlesni matematicienilor americani studierea lucrărilor elaborate de matematicienii noștri, solicitări pentru lucrările unor edituri sau de unele publicații periodice cu largă circulație pe întregul glob. În mai toate aceste edituri (Springer – Berlin – New York, Dunod – Paris, Academic Press – SUA, Pergamon Press – SUA) au apărut sau sunt în curs de apariție lucrări de-ale matematicienilor noștri.

V. Firoiu, interviu cu Miron Nicolescu, Contemporanul 1968